

VAKOK VILÁGA

LXXXI.
évfolyam
7. szám

2020.
július

 MAGYAR
VAKOK ÉS GYENGÉNLTÁTÓK
ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE

Tartalomjegyzék

Házunk tájáról

- 3 Utoljára ülésezett az MVGYOSZ leköszönő elnöksége
- 4 Sikerrel vettük a veszélyhelyzet akadályait – Dr. Nagy Sándor elnök beszámolója
- 6 Felhívás – Meseíró pályázat Benedek Elek emlékére
- 9 Megszűnik az átmeneti ingyenesség a helyközi autóbusz-közlekedésben
- 9 Jogi személyekre vonatkozó átmeneti szabályozás

Nyelvünk csodái, irodalmunk szépségei

- 14 Bemutatjuk Villányi Kinga felolvasót
- 16 Versvilág – összeállította Árvay Mária
- 24 Tóth Enikő: Álláshirdetés
- 25 Nagy Vendel: A magyar nyelv gyönyörű

Első a család

- 26 Dr. Roska Botondnak ítelték oda a Körber-Díjat

Tuti tippek, rövid hírek

- 28 Indul a kölcsönzés postai úton a Braille-könyvtárban
- 29 Kérjen időpontot!
- 29 Új társasjátékok a segédeszközboltban
- 31 Háztartási eszközök a segédeszközboltban

Társas barangoló

- 33 Kapitány a fedélzeten 4. rész
- 39 Lewis Simon Tóth: Summer 1979 1. rész

Náluk jártunk

- 48 Bőröndbe zárt sötétség! Milyen a világ a látásod nélkül? – Interjú Taupert Szilviával

---

Házunk tájáról

Utoljára ülésezett az MVGYOSZ leköszönő elnöksége

Ülést tartott az MVGYOSZ leköszönő elnöksége. A ciklus utolsó tanácskozásán döntöttek a tisztújító küldöttgyűlés időpontjáról, valamint a Louis Braille Emlékéremmel kitüntetettek személyéről.

A koronavírus-járvány miatti veszélyhelyzet idején sem állt le a szövetség működése, a vezetőség minden szükséges kérdésben döntött, de döntéseit nem személyesen, elnökségi ülés keretében hozta meg, hanem elektronikus úton, e-mailben. 2020. július 1-jén azonban már az MVGYOSZ telephelyén, a Thököly út 105. szám alatt találkoztak az elnökség tagjai.

Elsőként elfogadták az elnök, a szakmai vezető és a gazdasági vezető beszámolóját, amelyek az MVGYOSZ honlapján olvashatóak, ahogy a szövetség 2019. évi közhasznúsági jelentése és szakmai beszámolója is.

Az elnökség döntött a korábban elhalasztott tisztújító küldöttgyűlés időpontjáról, amely július 30-a lesz. Egyhangúlag elfogadták továbbá a Békés és Komárom-Esztergom megyei egyesületek által Louis Braille Emlékéremmel kitüntetendő személyekre tett javaslatokat, így az idei évben, az előterjesztések alapján két fő munkásságát díjazza emlékéremmel a szövetség.

Dr. Nagy Sándor tájékoztatta a vezetőséget, hogy az MVGYOSZ részéről delegáció utazik Olaszországba, ahol egy Európa-szerte elismert taktilis burkolati jel termékcsalád alkalmazását tekintik meg és folytatnak tárgyalást a gyártóval. Ezek a termékek a későbbiekben Magyarországon is forgalomba kerülhetnek és számos megújuló létesítményben vagy közterületen segíthetik a látássérült személyek biztonságos közlekedését.

Felvetődött az ülésen, hogy az ősz folyamán egy újabb küldöttgyűlést is tartson a szövetség, ahol az aktuális alapszabály módosításokat tárgyalnák a küldöttek. Tanulva az elmúlt időszak nehézségeiből, lehetőséget kell teremteni az elektronikus döntéshozatalra. A feltételek adottak, csupán az alapszabályban kell ennek folyamatát rögzíteni.

Búcsúzóul ki ki latolgatta a lehetséges utódok személyét, a leköszönők sikeres és eredményes munkát kívánnak az új vezetőségnek, az újraindulók pedig bíznak megválasztásukban!

Sztakó Krisztina

Sikerrel vettük a veszélyhelyzet akadályait – Dr. Nagy Sándor elnök beszámolója

Az MVGYOSZ sikerrel vette a három hónapig tartó járványügyi veszélyhelyzet akadályait és kiválóan alkalmazkodott a megváltozott körülményekhez. A munkavégzés a legtöbb területen home office rendszerben zavartalanul folyt, sőt, ehhez az időszakhoz komoly eredmények is fűződnek.

Az MVGYOSZ érdekképviseleti tevékenységének fókuszában az elmúlt hónapokban a látássérült diákok oktatási esélyegyenlőségének biztosítása állt. A 2019-ben elindult Együtt a jövőnkért beszélgetéssorozat folytatásaként május 28-án online keretek között vitatták meg látássérült diákok, szülők, pedagógusok és érdekképviselettel foglalkozó szakemberek a digitális oktatás tapasztalatait, a felmerült nehézségeket és a megvalósult jó gyakorlatokat. Részben e beszélgetés konklúziói alapján, részben a korábban szerzett tapasztalatokból építkezve kezdeményeztünk egyeztetést az Oktatási Hivatal és az EMMI Köznevelési Tartalomfejlesztési Főosztályának munkatársaival, bevonva a Vakok Általános Iskoláját is. Az egyeztetések legfontosabb témái a látássérült diákok adaptált tankönyvekkel történő ellátása, az érettségi vizsgákon az egyenlő esélyű hozzáférés biztosítása, valamint a digitális oktatás során a tanulók egészségének védelmére irányuló szabályozási javaslatunk voltak. Együttműködési keretszerződést írtunk alá a Könyvtárellátó Nonprofit Kft.-vel annak érdekében, hogy a látássérült diákok időben megkaphassák a számukra adaptált középiskolai tankönyveket. Az Oktatási Hivatal átadta részünkre az elmúlt tizenegy év érettségi feladatlapjainak látássérült tanulók számára adaptált változatát, melyekhez rajtunk keresztül mostantól akadálytalanul hozzáférhetnek az érettségire készülő vak és gyengénlátó diákok. Az egyeztetések a tankönyvellátás mellett a nyelvvizsgáztatás témakörében folytatódnak.

Bár július 1-jétől minden vállalkozás számára kötelező az online számlázás, az erre a célra szolgáló webes felületek és szoftverek többsége még mindig nem akadálymentes a látássérült felhasználók számára. Ebbe a körbe tartoznak a NAV által kiadott, ingyenesen használható számlázó rendszerek is. Ezek, mint újonnan létrejött honlapok és applikációk, vitathatatlanul a 2018. évi LXXV. törvény hatálya alá tartoznak, vagyis az egyenlő esély-

lyű hozzáférés követelményeinek már kifejlesztésük során meg kellett volna felelniük. A törvénysértés jelzése és a hibák kijavíttatása céljából megkerestük a Kormányzati Informatikai Fejlesztési Ügynökség (KIFÜ) illetékes főosztályvezetőjét, aki észrevételeinket köszönettel fogadta és tájékoztatott, hogy a hibák kijavítása folyamatban van.

Május 26-án megjelent a 2021-es költségvetési törvény tervezete, melyből kiderült, hogy a fogyatékos emberek országos érdekképviselői szervezetekének eddig önálló soron szereplő, nevesített költségvetési támogatásai a jövő évben egyetlen soron, más karitatív szervezetekével összevonva jelennek meg. A társszervezetek vezetőivel egyeztetve lobbitevékenységet kezdeményeztünk annak érdekében, hogy ez az összevonás ne történjen meg, mivel ez esetlegesen veszélyeztetheti a korábban kiszámítható állami finanszírozás meglétét és bizonytalanná teheti annak összegét. Az EMMI Szociális Államtitkárságának tájékoztatása szerint csupán technikai módosításról van szó, az MVGYOSZ-t megillető támogatás összege az idei évvel megegyező, 236.500.000 Ft marad. A szövetség tevékenységét a Szociális Államtitkárság továbbra is kiemelten támogatja.

Áprilisban hatalmas összefogás révén nyertük el a Távszem szolgáltatással a SozialMarie 2020 közönségdíját, melyet egy új digitális kompetenciafejlesztő tevékenység, az iBlind zárt Facebook-csoport működtetésére és az iPhone-használatot segítő oktatóvideók készítésére fordítunk. Június folyamán aláírásra került az adományozási szerződés, és megérkezett az 1000 eurós támogatás.

A veszélyhelyzet feloldásával lassan visszaáll a megszokott rendbe a szövetség szolgáltatásainak működése és az irodai munka. Az átköltözés után újra megnyitott a Braille-könyvtár, a segédeszközboltban pedig ismét lehet személyesen vásárolni. Szolgáltatásaink igénybe vételéhez továbbra is időpontot kell foglalni, mely intézkedés várhatóan még hónapokig érvényben marad, mivel praktikusnak bizonyult a sorbanállás és a tömeges várakozás elkerülése érdekében. Az elmúlt napokban számos vakvezetőkutya közlekedésbiztonsági vizsgára is sor került, melyek lebonyolítását a járvány korábban megakadályozta. Az elnökség július 1-jei ülésén döntött a 2020. évi tisztújító küldöttgyűlés megtartásáról, melynek időpontja július 30. csütörtök.

Felhívás – Meseíró pályázat Benedek Elek emlékére

Az MVGYOSZ és a Fény Alapítvány közös meseíró pályázatot hirdet látás-sérült amatőr szerzők részére. Az első díj 100.000 forint, a benyújtás határideje 2020. szeptember 30., Benedek Elek születésnapja, a magyar népmese napja.

Az MVGYOSZ és a Fény Alapítvány közös meseíró pályázatot hirdet látás-sérült amatőr szerzők részére, tisztelegve a nagy mesemondó, Benedek Elek apó emléke és munkássága előtt. A pályázaton részt vehetnek mindazon Magyarországon vagy a határainkon túli magyar nyelvterületen élő vak vagy gyengénlátó személyek, akik bármely látássérülteket tömörítő szervezet, szövetség, egyesület tagjai, vagy más módon igazolni tudják látássérültségüket.

Tudjuk, hogy a vak és gyengénlátó emberek között sokan vannak, akik nemcsak olvasni szeretnek, hanem írni is. Az elmúlt hónapok bezárkózása időt és lehetőséget adott az alkotásra, a mese pedig az egyik legalkalmasabb műfaj az aktuális nehézségeinktől való eltávolodásra, a fantáziánk felébresztésére. A mesében bármi megtörténhet, az alkotóknak csak saját képzeletük szabhat határt. A mese felszabadít, megnevetet, elgondolkodtat. „Erdő, mező, hegy völgy, falu... minden mesél itt. A mesék földje ez – csuda-e, ha szép csendesen mesemondóvá nő a gyermek?” – írja Benedek Elek. Vagyis mindannyiunkban ott élnek a mesék, legfeljebb elő kell csalogatnunk őket. Meseíró pályázatunk most erre ad lehetőséget.

A pályázat fődíja: 100 000 Ft a Fény Alapítvány felajánlásában.

A II. helyezett díja: 50 000 Ft-os vásárlási utalvány az MVGYOSZ felajánlásában.

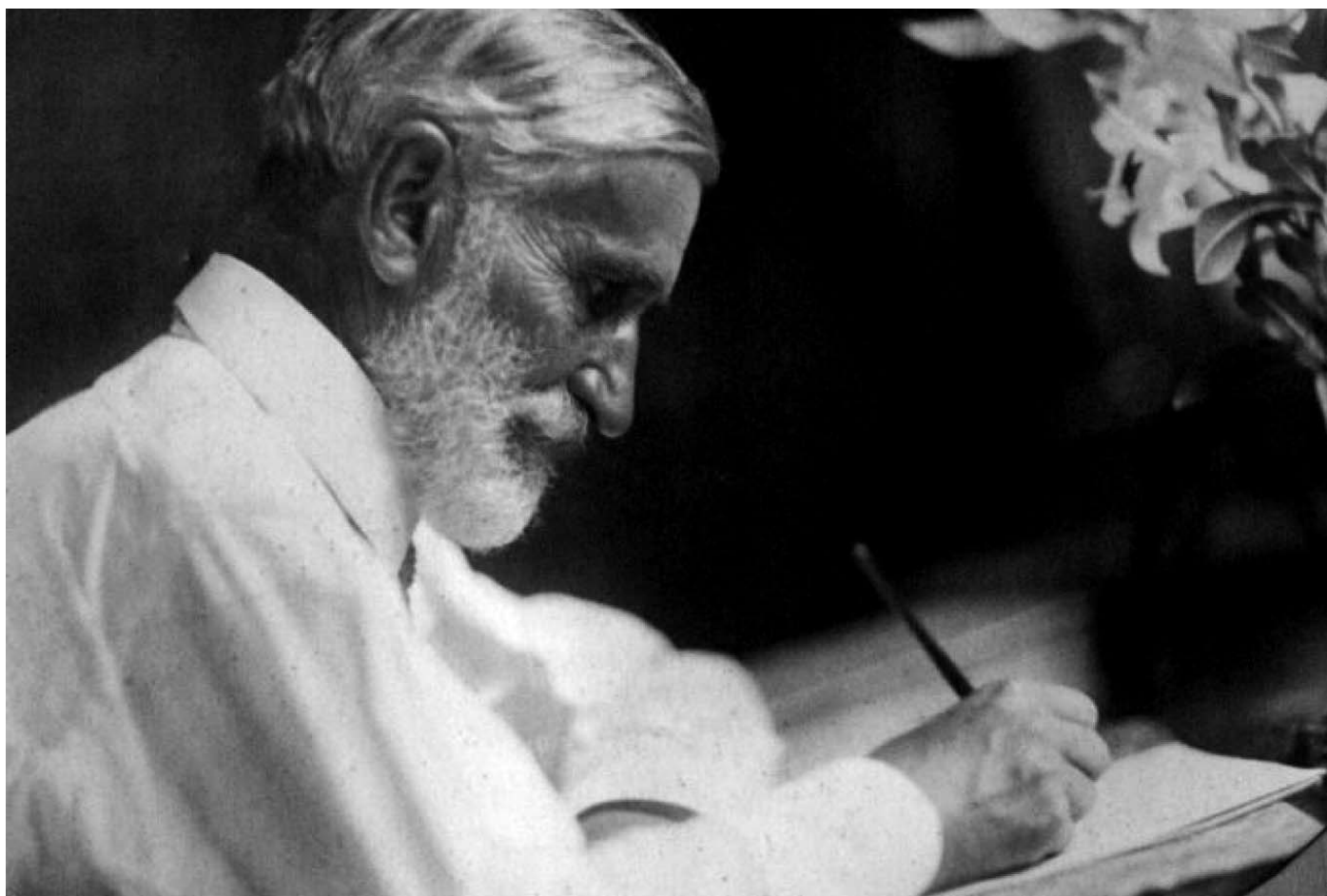
A III. helyezett díja: 30 000 Ft-os vásárlási utalvány az MVGYOSZ felajánlásában.

A vásárlási utalványok az MVGYOSZ segédeszközboltjában válthatók be. Különdíjak felajánlásáról a pályázat kiírói a zsűri javaslata alapján döntenek.

Részvételi feltételek:

1. A pályázónak rendelkeznie kell:

- az MVGYOSZ bármely tageszületénél kiállított, érvényes tagsági igazolvánnyal, vagy
- valamely határainkon túl működő látássérülteket tömörítő szervezet, szövetség, egyesület vezetőjének igazolásával, vagy
- a látássérültség okán megállapított ellátásról szóló határozattal, vagy
- szemészorvos látássérültséget igazoló hivatalos dokumentumával.

2. A pályázat nyelve: magyar.

3. Életkortól függetlenül minden látássérült személy pályázhat, korcsoport szerinti elkülönítés és korcsoportos külön zsűrizés azonban nincs, a pályaművek azonos elbírálás alá esnek.

4. A pályázaton minden alkotó egyetlen eredeti, máshol nem közölt, saját pályaművel vehet részt. A műfaji meghatározáson túl (mese) egyéb tartalmi vagy tematikus megkötés nincs, a pályamű bármiről szólhat.

5. A pályamű maximális hossza: szóközzel számítva 10 000 karakter

6. A pályaművet Word formátumban kérjük benyújtani, a betűtípus: 12-es Times New Roman vagy Arial legyen.

7. A pályázat jeligés. A pályázatokat elektronikusan, e-mailben, a b.e.mesepalyazat@gmail.com címre kell benyújtani. A pályamű beérkezésekor a pályázó visszaigazolító e-mailt kap.

8. A pályaművet (Word formátumban) az e-mailhez kell mellékelni, a fájl neve a pályázó által választott jelige legyen. Emellett a pályázóknak a pályamű beküldésekor az e-mail szövegében meg kell adniuk nevüket, élet-

korukat, lakcímüket, telefonos és e-mailes elérhetőségüket, valamint az általuk választott jeligét. Kérjük, hogy a jeligét a pályaművet tartalmazó fájlba is írják be.

9. A pályázóknak az e-mail szövegében nyilatkozniuk kell továbbá arról, hogy látássérültek, illetve arról, hogy látássérültségüket mely dokumentummal tudják igazolni. Igazolásként elfogadható az MVGYOSZ bármely taggyesülete által kiállított tagsági igazolvány, a látássérültség okán ellátást megállapító határozatok, valamint szemészorvos által kiállított szakvélemény is. Magának az igazoló dokumentumnak a benyújtását csak a nyertesektől kérjük majd. Határon túli pályázók esetén kérjük, hogy látássérültségüket lehetőség szerint magyar nyelvű dokumentummal, ennek hiányában a helyi látássérülteket képviselő egyesület vezetőjének nyilatkozatával igazolják.

A pályaművek beküldési határideje: 2020. szeptember 30. (Benedek Elek születésnapja, a magyar népmese napja)

A beérkezett pályaműveket négytagú zsűri bírálja el, és választja ki közülük a díjakra érdemes alkotásokat. A bírálat főbb szempontjai: történetesség, nyelvi gazdagság, karakterábrázolási képesség, mondanivaló (tanulság).

A zsűri tagjai:

Nyáry Krisztián zsűrielnök, író, irodalomtörténész, a Líra Könyv Zrt. kreatív igazgatója, többek között az Így szerettek ők c. sikerkönyv szerzője

Sztakó Krisztina, a Vakok Világa c. folyóirat szerkesztője, az MVGYOSZ elnökségének tagja

Zalán Tibor József Attila-díjas költő, író, dramaturg

Huzella Péter Kossuth-díjas előadóművész, a Fény Alapítvány alapító kuratóriumi tagja

A zsűri döntése ellen kifogásnak helye nincs, az jogi úton nem támadható.

A legjobb pályaműveket az eredményhirdetéskor neves művészek és a Bodor Tibor Hangoskönyvtár legnépszerűbb felolvasói adják elő, illetve azokból hangoskönyv készül, mely a Bodor Tibor Hangoskönyvtárban CD-n és online is elérhető lesz. Kereskedelmi forgalomba kerülés esetén a szerzői jogok az alkotót illetik.

Az eredményhirdetésre, a legjobb pályaművek ismertetésére és a díjak átadására ünnepélyes keretek között 2020 novemberében kerül sor a Vakok Iskolája Nádor termében.

Az MVGYOSZ és a Fény Alapítvány a programváltoztatás jogát fenntartja.

Megszűnik az átmeneti ingyenesség a helyközi autóbusz-közlekedésben

A veszélyhelyzet feloldásával számos átmeneti intézkedés veszti hatályát, így többek között megszűnik a Volánbusz járatain a látássérült utasok részére ideiglenesen bevezetett ingyenes utazás lehetősége is.

Az Innovációs és Technológiai Minisztérium Közlekedési Szolgáltatási Főosztályának tájékoztatása szerint a veszélyhelyzet megszűnésével a korábbi gyakorlatoknak megfelelően ismét lehetséges a menetjegyváltás a Volánbusz Zrt. valamennyi autóbuszán. Erre tekintettel a minisztérium visszavonja azon rendelkezését, amely alapján a Volánbusz Zrt. helyközi járatain a vak és gyengénlátó személyek a jogszabályban előírt 90%-os helyközi utazási kedvezmény igénybevétele helyett díjmentesen utazhatnak.

Annak érdekében, hogy a látássérült személyek a visszaállásra felkészülhessenek és a helyközi utazáshoz szükséges 90% kedvezményű menet- és bérletjegyeket időben meg tudják vásárolni, az ITM 2020. július 12-ig biztosítja részükre a díjmentes utazás lehetőségét.

Forrás: Innovációs és Technológiai Minisztérium Közlekedési Szolgáltatási Főosztály

Jogi személyekre vonatkozó átmeneti szabályozás

A jogi személyekre, köztük az egyesületekre is vonatkoznak azok a mai naptól hatályos újabb átmeneti rendelkezések, melyek a veszélyhelyzet megszűnésével kerültek bevezetésre.

A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és az egészségügyi készenlétről szóló 2020. évi LVIII. törvény rendelkezései közül elsősorban azokat tárgyaljuk részletesebben, amelyek az MGVOSZ-t, illetve a szövetség tagegyesületeit is érinthetik.

Mint ismeretes, korábban a 102/2020. (IV. 10.) Kormányrendelet április 11-től állapította meg a veszélyhelyzet idején a jogi személyekre, azon belül az egyesületekre is vonatkozó, a polgári törvénykönyv (Ptk) rendelkezéseitől eltérő szabályokat. Ezekről a szabályokról „Az egyesületek működésére vonatkozó eltérő szabályok veszélyhelyzet idején” című írásunkban adtunk tájékoztatást.

A parlament, illetve a kormány döntése értelmében a kihirdetett veszélyhelyzet 2020. június 18-ával megszűnt, ezzel egyidejűleg ugyanakkor számos átmeneti szabály látott napvilágot, melyek az élet szinte minden területét, így a jogi személyek működését is érintik.

A jogi személyek, köztük az egyesületek, legfeljebb idén december 31-éig működhetnek az újabb, alább részletezett átmeneti szabályok szerint.

A rendkívüli közgyűlés, küldöttgyűlés 90 napon belüli összehívása

A törvény rögzíti azokat az eseteket, melyek fennálltakor a veszélyhelyzet megszűnésétől (június 18.) számított 90 napon belüli időpontra mindenképp rendkívüli közgyűlést (küldöttgyűlést) kell összehívni. Az egyesületeknél ennek két okból kell sorra kerülnie:

1. Mint arról korábbi tájékoztatónkban is szót ejtettünk, a 102/2020. (IV. 10.) Kormányrendelet alapján a veszélyhelyzet idején bizonyos, az egyébként a közgyűlés hatáskörébe tartozó ügyekben kivételesen az elnökség is hozhatott döntést. Dönthetett például a számviteli beszámoló elfogadásáról, vagy egyéb, a törvényes működés fenntartása érdekében, illetve a felelős gazdálkodás körében felmerült halaszthatatlan ügyekben. A most hatályba lépett törvény is megerősíti, hogy az ily módon született döntéseket a 90 napon belüli időpontra összehívott rendkívüli közgyűlés elé kell tární, mely azt újfent megtárgyalja. Ha a közgyűlés a korábbi döntést megváltoztatja, esetleg hatályon kívül helyezi, az nem érinti az azt megelőzően keletkezett jogokat és kötelezettségeket. Azt is fontos ennek kapcsán megjegyezni, hogy ha az elnökség a közgyűlés által utólag felülvizsgált döntésével az egyesületnek kárt okozott, annak megtérítéséért a szerződésszegéssel okozott kárért való felelősségre vonatkozó szabályok szerint tartozik felelősséggel.

2. Úgyszintén a 90 napon belül összehívandó rendkívüli közgyűlés napirendjére kell tűzni a vezető tisztségviselő (elnök, elnökség, felügyelőbizottság) választásának kérdését, ha mandátumuk, például annak határozott időtartama lejárt miatt a veszélyhelyzet ideje alatt, esetleg a veszélyhelyzet lejártát követően megszűnt és meghosszabbításáról nem történt döntés.

A vezető tisztségviselő megbízatása ebben az esetben a közgyűlés most részletezett új döntésének meghozataláig, de legfeljebb a veszélyhelyzet megszűnését követő 90 napig marad fenn, ezen időpontig köteles tisztségét ellátni.

Legfontosabb az éves beszámoló elfogadása

Bár a veszélyhelyzeti intézkedések 2020. szeptember 30-ig adnak haladékot a jogi személyeknek a beszámoló nyilvánosságra hozatali, letétbe helyezési és közzétételi, továbbá benyújtási kötelezettség teljesítésére, azonban az átmeneti szabályok arra ösztönöznek, hogy a közgyűlés mindenekelőtt ennek elfogadása tárgyában hozzon döntést. A rendelkezések értelmében ugyanis, ha az egyesület létesítő okirata a beszámoló elfogadásához a döntéshozó szervnek legalább a szavazatok háromnegyedes szótöbbséggel meghozott határozatát írja elő és a döntéshozó szerv a beszámoló elfogadásában nem akadályozott, e döntés meghozataláig egyéb ügyben kizárólag a tagok egyhangú döntése esetén hozhat határozatot, máskülönben az ilyen határozat érvénytelennek minősül. Ha az adott egyesület létesítő okirata a beszámoló elfogadásához nem ír elő legalább háromnegyedes szótöbbséget, akkor természetesen a fenti szabály rá nem vonatkozik.

Rugalmas ülésezési, döntéshozatali szabályok

December 31-ig továbbra is lehetőség lesz arra, hogy az egyesület döntéshozó szerve (közgyűlés, küldöttgyűlés) ülését úgy tartsa meg, hogy akár minden tag, akár a tagok egy része elektronikus hírközlő eszköz igénybe vételével, azaz nem személyesen vesz részt, illetve – az elnökség erre irányuló kezdeményezése esetén ezután is sor kerülhet ülés nélküli döntéshozatalra (írásbeli szavazás). Ezt a lehetőséget a törvény elsősorban olyan helyzet esetén tartja alkalmazhatónak, ha az év folyamán később bevezetendő járványügyi korlátozások miatt az ülés tervezett időpontjában nem volna lehetőség a tagok teljes létszámban való személyes megjelenésével történő döntéshozatalra. Ha az egyesület ebben az évben a fent leírtak szerint kíván ülésezni, döntéseket hozni, de a létesítő okirata nem tartalmaz az elektronikus eszköz útján történő ülésezésre, illetve az írásbeli szavazásra vonatkozó szabályokat, azokat az elnökség feladata kidolgozni a 2020. évi LVIII. törvény 106. §-ában foglalt szabályok betartása mellett. Fontos elv, hogy az elnökségnek, elnöknek ilyenkor is mindent meg kell tennie annak érdekében, hogy a tagok a döntéshozatallal, döntésekkel kapcsolatban megfelelő tájékoztatást kapjanak.

Hangsúlyozzuk, hogy ha az egyesület létesítő okirata már rendezi például a videokonferencia útján való ülésezést, illetve az írásbeli döntéshozatali eljárást, akkor az egyesületnek a most részletezett átmeneti szabályok helyett a saját szabályainak betartásával kell eljárnia!

Jognyilatkozatok

Kizárólag ez év végéig a törvény lehetőséget ad arra, hogy – ha ezt az egyesület létesítő okirata is megengedi – a tagok a jogi személlyel kapcsolatos jognyilatkozataikat (ilyen jognyilatkozat például a tag írásbeli szavazata, stb.) akár elektronikus üzenetben (e-mail) is közölhessék. A természetes személy tag a jognyilatkozata elektronikus aláírására nem köteles, azonban a jognyilatkozatnak a tag azonosíthatóságához szükséges adatokat tartalmaznia kell.

Mivel a természetes személy tagok esetén a most említett, e-mailben foglalt nyilatkozat nem felel meg az írásbeli jognyilatkozat törvény szerinti követelményeinek, ezért ez a megoldás is legfeljebb december 31-ig fogadható el az egyesületek működése során. A törvény erre az átmeneti időszakokra vonatkozóan viszont rögzíti, hogy a 109. § szerinti elektronikus üzenetben foglalt nyilatkozat elektronikus írásbeli jognyilatkozatnak minősül.

A tájékoztató a 2020. június 18-án hatályos szabályozás alapján készült.

Gulyásné dr. Bölkény Ágota jogtanácsos

Nyelvünk csodái, irodalmunk szépségei

Bemutatjuk Villányi Kinga felolvasót

Kinga gyógypedagógus, hivatástudata töretlen, rengeteget tesz embertársaiért. Ismerjük meg közelebbről!

Villányi Kinga vagyok, 1975-ben születtem. Gyógypedagógusként dolgozom.

A gyermekek szeretete, a hivatástudat, a szakmai elkötelezettség az emberek segítése mindig körülvett születésem óta. Édesapám közgazdász. Édesanyám Dr. Lehel Mária, belgyógyász, akupunktőr, évekig a Vakok Állami Intézetében dolgozott orvosként. A betegek iránti törődést, empátiát, segítőkészséget láthattam egész gyermekkoromban és még ma is. Megtanulhattam általa a kitartást, a másság elfogadását, az elesettekkel való

kommunikációt, a választott szakma szeretetét, a hivatástudatot, az alázatosságot. Két csodálatos nagymamám is csak a jó dolgokra tanított egész életében. Édesanyám bátyja Lehel László népművelő volt, elismert személy a közművelődési szakmában. A Magyar Köztársasági Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetését is elnyerte munkásságáért. Óriási felelősséget érzett a felnövekvő generációk iránt. Halála után díjat alapítottak emlékére, amit jelenleg is évente közművelődési szakember, népművelő kaphat meg. Ebben a segítő, elfogadó, empátikus szellemben nevelkedtem, ezért nem volt kérdés számomra a pályaválasztás. Egyértelmű volt, hogy pedagógus leszek.

Általános iskolában zongorázni tanultam, Németh Tamás vak zongoraművész volt a tanárom. Lenyűgözött a zongorajátéka. A zongora, a zene iránti szeretetemet édesanyám mellett tőle is kaptam. Már akkor elvarázsolt a Braille-írás is. Kisgyermekként varázslatnak hittem, hogy Tamás bácsi a pontozott papírokról tudott olvasni. Ezúton is szeretném neki megköszönni, hogy megtanított zongorázni, csodálatos zongoratanár, zongoraművész, fantasztikus ember.

Óvónőképző szakközépiskolában érettségiztem, ahol gyermekfelügyelői képzésben is részt vettem, itt több intézményt megismertem, melyek a fogyatékos gyermekek nevelését, oktatását látják el. Ekkor kezdtem érdeklődni igazán a gyógypedagógia iránt.

1993. december elsején kezdtem dolgozni jelenlegi munkahelyemen, a Kőbányai Komplex Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézményben, ahol a mai napig tanítok.

Másfél évig gyermekfelügyelőként tevékenykedtem, majd 1995-ben felvételt nyertem a Zsámbéki Katolikus Főiskola tanítói szakára, magyar nyelv és irodalom műveltségi területre. Ebben a tanévben 1 év fizetés nélküli szabadságon voltam, mert ugyan az életemet a pedagóguspályának szenteltem, de másfelé is nyitott voltam. A főiskola első évével párhuzamosan elvégeztem egy szinkronszínész-képző iskolát, ahol a beszédképzést fantasztikus szakemberektől sajátíthattam el, melyeket a mai napig tudom érvényesíteni gyógypedagógusként és a könyvek felolvasásánál is.

Az 1996/1997-es tanévtől elkezdhettem tanítani.

2002-ben megszületett kisfiam, aki a mai napig bearanyozza életemet, fantasztikus fiú! Balázs, a Szinyei Merse Pál Gimnázium 11. osztályos tanulója biológia-kémia tagozaton. Gyönyörű fotókat, festményeket, üvegékszereket készít szabadidejében.

2004-ben diplomáztam az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Főiskolai Karán a tanulásban akadályozottak pedagógiája szakon.

A 2006/2007-es tanévtől egészen a mai napig a tanulásban akadályozottak tagozatán tanítok a két tanévre tervezett első és a második osztályban. Az elmúlt évek alatt váltakozva tanítottam életvitelt, testnevelést, rajzot, környezetismeretet, ének-zenét, a magyar nyelv és irodalom tanítása viszont állandóvá vált szakmai életem során.

2012-ben elvégeztem az Apor Vilmos Katolikus Főiskolán a fejlesztő-differenciáló pedagógia szakot.

Sok továbbképzésen vettem részt, az egyik egy intenzív zenei továbbképzés, a speciális színes - kotta módszer (Ulwila). 3 éve egy kolléganőmmel hangszeres zenére tanítjuk a gyerekeket ezzel a módszerrel. Párom és egyik kollégánk készíti nekünk a kottatartókat. Kis zenekarunkkal a tavalyi évben a Fővárosi Kulturális Versenyen kiemelt arany fokozatot értünk el. A gyerekek tubafon hangszeren, szintetizátoron, illetve ritmushangszereken játszanak gyerekdalokat.

Jelenleg első osztályos, tanulásban akadályozott gyerekeket tanítok. A mindennapjainkban a tanulás mellett a zenét és a vidámságot nélkülözhetetlennek tartom. 2016-ban 100%-os eredménnyel minősültem, és így Pedagógus II. fokozatba léphettem.

Mivel fiam egyes típusú diabéteszsel él, és iskolánkban is voltak, illetve jelenleg is jár diabéteszsel élő gyermek, szívemen viselem mindennapjaikat, számíthatnak rám.

A munkám mellett nagyon fontos számomra a család. Húgommal, és gyermekeivel is nagyon szoros a kapcsolatom.

2018-ban életem párja - aki egyben 13 éve a kollégám is – jelölt a Neteducatio által meghirdetett Pedagógus Oscar- díjra, melyet a rengeteg szavazatnak köszönhetően megnyertem általános iskolai tanár kategóriában. Ugyanebben az évben a Kelet-Pesti Tankerületi Központtól pedagógus napon emléklapot vehettem át.

Szabadidőmben olvasok, subázok, a családommal töltöm az időt, illetve önkéntes vagyok diabéteszsel élő gyermekek és családjikkal foglalkozó alapítványoknál, egyesületnél.

A nem látó emberek felé mindig segítőkész szándékkal fordultam. Általános iskolába a Hermina útra jártam, a környéken nagyon sok nem látó emberrel találkoztam, így már egészen kis koromban sokszor segítettünk szüleimmel, nagymamáimmal a zebrán átmenni nekik, ez teljesen természetessé vált

számomra. Fiam, Balázs is a Hermina útra járt iskolába, így ez a segítő magatartás számára is korán ösztönössé vált.

Amikor tudomást szereztem arról, hogy önkéntes felolvasókat keres a Bodor Tibor Kulturális Egyesület, azonnal küldtem a Kis herceg próbafelvételeit. Rengeteg könyv között nőttem fel, itthon is nagyon sok könyvünk van. A fiamnak is sikerült átadnom a könyvek, az olvasás szeretetét. Nagyon szeretek olvasni magamnak,

illetve a gyerekeknek (imádom az új könyvek illatát), ezért azt gondoltam, így örömet szerezhetek másoknak is. Csodálatos érzés, hogy a hangommal „életre keltem” a könyveket. Egy felolvasott könyvem már véglegesítették, egyet beküldtem vágásra, és a harmadik könyvem pedig már megrendeltem, nagyon várom, hogy megérkezzen, és el tudjam kezdeni olvasni. Fantasztikus, hogy részese lehettem 2018-ban az első 100 hangos könyv átadásának, egy gyönyörű oklevelet is kaptam. Egy fantasztikus csapat részese lehetek, amit köszönök Puskás Kata Szidóniának, Helle Maximiliannak, Dr. Nagy Sándornak, Dr. Nagyné Berke Mónikának, a vágóknak, akik véglegessé varázsolják a könyveinket, a könyvek meghallgatóinak, akik segítő szándékkal értékelik a felolvasottakat. Az első könyvet a szövetségben olvastam fel, Puskás Anett rengeteget segített, neki is köszönöm, és mindenkinek, aki részt vesz a szervezésben. Árvay Máriának pedig a cikk megírását köszönöm! Remélem nem hagytam ki senkit! Az olvasóknak egy Kosztolányi Dezső idézettel szeretném megköszönni, hogy meghallgatják az általam felolvasott könyveket:

„A könyv a szellemi manna, amelyből mindenki jóllakhatik, az égi táplálék, amely minél inkább fogyasztják, annál több lesz belőle, a bűvös kenyér, amely senkit nem hagy éhen, minden ínségest kielégít, hatalmassá tesz, úgyszólván mindenki az ismeretek tőkése és nagybirtokosa lehet általa, gondolat-milliomos.”

A portrét összeállította és szerkesztette Árvay Mária

Versvilág – összeállította Árvay Mária

Huszár Péterné Szauer Gertrúd verseiből

„...Mint az emberek a sót...”

(verses mese)

Benedek Elek nyomán

Volt egy öreg király,
Annak három lánya,
Mindegyikre jutott
Egy-egy szép országa.
Melyik kié legyen,
El tudja dönteni,
Meggörgeti őket,
Őt, ki miképp szereti...
A legnagyobb így felelt:
„Mint galamb a búzát”,
Megnyugtatta ezzel
Idősödő apját.
„Mint nyáron a szellőt,”
Mondta a középső,
Ez a válasz szebb volt,
Mint ahogy az első.
A legkedvesebb lánya
Következett sorra,
Édesapja várta,
Hogy mi szívéen, mondja.
„Úgy szeretem édesapám”,

Mondta mosolyogva,
"Mint ahogy az ember lánya
A sót vágni szokta."...
„Szedte-vette-teremtette”,
Rivalt a lányára,
Parancsot ad, nem maradhat,
Többé udvarában.
Hiába is bizonygatta,
Sótlan élni nem lehet,
Kiűzték a palotából,
Az erdőben talált helyet.
Arra járt egy ifjú király,
Megtetszett neki a lány,
Nem kérdezte ki ő, mi ő,

Otthonába vitte már.
Feleségül fogadta őt,
Így teltek az évek,
Aztán érdekelni kezdte
Ez a kis történet.
Mikor a lány elmesélte,
Cselt eszel ki párja,
Levelet írt jóapjának,
Hogy ebédre várja.
Szolgáinak parancsolta,
Furfangosan főzzenek,

Az öreg király ételébe,
Egy csepp sót se tegyenek.
Jöttek is a levesek,
A pecsenyék sorra,
Szemével az öreg király
Már rég falta volna.
Mikor aztán kanalát,
Beléjük mártotta,
Száját mindannyiszor,
Grimaszra rántotta.
Nem ízlett a finom étel
Só nélkül őneki,
Hanem a kérdést ő,
Nem restellt feltenni.
„Megbocsáss már szép öcsém,
Milyen a szakácsod?
Mindent sótlanul főz,
Te nem úgy találod?”
„Azért főz só nélkül,
Mert én úgy hallottam,
Hogy kend uram a sok sót
Nem szíveli mostan.”
"Ezt te rosszul hallottad,
Mert én a sót szeretem,
Kitől tudod mindezt?
Mutasd meg őt nekem."
Azzal nyílt az ajtó,
A legkisebb leányka
Ugrott hően szeretett
Apjának nyakába.
Sírt és rítt a király,
Mert tettét nagyon bánta,
Kerestette lányát
Az egész országban.
Legszébbik országát,
Ő hát nekik adta,
Máig békességben
Uralkodnak abban.

Adj, ha adhatsz!

Ha valaki balesetben
Küzd éppen az életért,
Tiszta szívvel ad majd hálát
Néhány deci véredért!

Vagy, ha épp egy műtét csúszik
Mert nincs elég készlet,
Ezen a szép gesztusodon,
Múlhat jó pár élet!

Tedd barátért, idegenért,
Anyáért, vagy gyermekért,
Hiszen, egyszer te is lehetsz,
Kinek egy csepp sokat ér!

Akác

Akác, ó akácnak
Szép lila virága,
Apró teraszunknak
Hűvös biztonsága.

Édeskés illatod
Hajnalban megtalál,
Tán innen is tudom,
Hogy végre itt a nyár.

A sok apró, lila fürt
Méheknek tanyája,
Nem bántnak, porukkal
Szállnak a világba.

Köszönöm a tavaszt,
Köszönöm a nyarat,
Remélem árnyékokod
Soká még itt marad.

Forró napok...

Forró napok,
Forró éjek,
Én már egy kis
Esőt kérek...

Hiába hull
Nyári zápor,
A Föld ettől
Nem jár már jól...

Forró pára
Földön, égen,
Eső kel már,
Hogy minden éljen...

Növény, állat,
Jót szusszanjon,
Ember végre
Jól alhasson...

Kérünk isten,
Segíts rajtunk,
Zápor csak az,
Mit akartunk...

Gondold újra...

Ha egy kicsit kreatív vagy,
Nem hulladék a szemét,
Lehet új dolog belőle,
Hasznos, vagy csak nagyon szép.

Készül óra serpenyőből,
Palackokból persely,
De ruhát és ékszert is gyárt
Sok-sok ügyes ember.

Az a lényeg, gondold újra
Miből, hogyan, mit lehet,
Mert ha figyelsz, szebb maradhat
Körötted a környezet.

Ami marad, szelektívbe,
Így tehetsz a Földedért,
Hogy még vígan éljen rajta,
Sok-sok újabb nemzedék.

Óda a Naphoz

Ó te fénylő Napkorong,
Istenek labdája,
Fényedet egy télen át
Sok-sok ember várja.

A te meleged éltet minket,
Adsz Földünknek tiszta fényt,
Hálás neked növény, állat
A tőled kapott életért.

Ha napokig eső zuhog,
Melegedre vágyunk,
Most süss kicsivel kevesebbet,
Mást nem is kívánunk.

Kártyavár

Ha valaki körül minden
Egyszerre dől romba,
Jól jön egy szerető család,
Aki kezét fogja.

Egy Kedves aki csókjaival
Szereti és védi,
Úgy érezze, bárhogyan is van
Jó mellette élni.

Hisz ő semmit sem változott,
Törekszik és harcol,
Esély kéne, nem sajnálat,
Abból kaphat mástól.

Segítség, hogy megtalálja
A világ mitől kerek,
Hitet újra önmagában,
Hogy eltűnnek a fellegek.

Hobbit, munkát, sportot, szépet,
Mely új erőt adhat,
Hogy tiszta szívvel örülhessen
Ő is a holnapnak.

Tóth Enikő: Álláshirdetés

Az internetes egyik állásajánló oldalán ez volt olvasható: Azonnali kezdéssel felveszek jogász hölgyet, aki a szociális szférában jól mozog és legalább 10 év szakmai gyakorlattal rendelkezik. Szimóna örömmel olvasta a hirdetést, hiszen ez az ő állása, 10 éve bőven a szakmában dolgozik, valamint a szociális területen való tájékozottságát több külföldi tanulmányúttal is megerősítette. Elküldte hát a szakmai önéletrajzát és várt... Az állás feladója, az apró, szürke szemű, csiptetős szemüveges, pici hölgy, Gabika nagyon megörült az életrajzának. Unalmas jogásziúkkal dolgozott előtte, de most itt ez a Szimóna külföldi utakkal, a jogi mellett szociális végzettséggel, ez fantasztikus. Telefonon egyeztettek, meg is beszéltek egy találkozót az irodaházban.

Szimóna reggel izgatottan készülődött, a forró nyárban pántos, hosszú, fehér ruhát választott, melyet feldobott egy halványsárga rózsza kitűzővel. Tökéletesen illett szép, leburnult bőréhez, hollófekete egyenes váll alattig érő hajához. A magas sarkút nem viselte szívesen, de most kiválasztott egy halványbézs színűt, aztán már indult is. Nem sminkelt, bőrének tökéletes bársonyához nem volt rá szüksége. Bár a harmincas éveinek közepén járt, az idő még nem engedte a kis mimikai ráncokat láttatni. Az utca csendes volt, a forró nyárban alig volt járókelő. A nap melege már-már kellemetlenül égette csupasz vállait. Csak ment-ment, hittel a szívében, boldogan, hogy talán most megtalálja a megfelelő állást. Apró, de nőies lépteivel elérte a negyedik utca sarkát, ott kellett kifordulnia a Körútra és már ott is állt az irodaház előtt. Ez nem volt gyalog 5 perc gondolta, Pesten ilyen szerencsés helyen lévő állást kifogni szinte lehetetlen.

Hallotta, ahogy az automata ajtó kinyílik, így gyorsan bement rajta, a portás meglepetten szólította meg:

- A természetgyógyászatot keresi hölgyem? Várjon, segítek, még egy két méter és a másik ajtó...

Szimóna cinikus mosollyal közölte, hogy ő ide jött az álláshirdetésre.

- De hát itt nincs lift, ez nem akadálymentes hely vakoknak! - nyögte ki végül a portás zavarában, miközben ősz szakállát babrálta.

- Feltalálok, csattant fel Szimóna hirtelen, azzal elindult egyenesen, s ösztönei jól működtek, valóban ott volt a lépcsősor. Játszi könnyedséggel viharzott fel a másodikra a korlát mentén... Kávé illatát érezte, arra indult hát jobbra a tág folyosón. Hirtelen az ismerős hangot, Gabika hangját hallotta meg, aki telefonon beszélt...

- Micsoda? Vak, de nekem nem mondta, elindult egyedül fölfelé, úristen, le ne verje a rézveretes virágtartómat!

Szimóna még magabiztosabbá vált, ismerte régen ezt a hozzáállást, és hogy a helyzetet még komikusabbá tegye, fehérbotjával elkezdett vadul hadonászni a mellette lévő oszlopnál. És valóban, egy kondulás és majdnem leesett a virágtartó, de aztán mégsem, hiszen a súlya nagyobb volt, mint egy legyintés a fehérbottól. Gabika kivágtatott a helységből, majd modortalan hangon köszönt.

- Jó napot, maga Szimóna? Mégis ezt hogyan képzelte, hölgyem?

- Mit hogy képzeltem? - kérdezte Szimóna, aki egy cseppet sem látszott zavartnak. Elküldtem önnek a szakmai önéletrajzomat, s ön jónak találta, mi ezen az elképesztő?

A csiptetős szemüveg alól a szürke, apró szemek kíváncsian fürkészték a lányt. Gabika soha nem volt olyan szép, mint Szimóna, életében egy vakot ismert csak, a falusi utcácskában élt, ahol gyermekkorában ő is. Egy rejtegetett, iskolázatlan kislány volt, akinek a haját nővérei viccből mindig a szemére fésülték, de a kislány csak tűrte, jámbor volt és engedelmes, örült, hogy élhet. Szóval Gabika élményei feltódultak, s egyetlen mondatot mondattak ki vele:

- Sajnálom, hölgyem, nem önt keressük...

Szimóna nem válaszolt, sarkon fordult és elindult a lépcsősor felé. Búcsúzóul még egyet kondított a virágtartón, ez akkorára sikerült, hogy az egyik díszítő rézszevecske leesett. Ahogy kiért a nyári napsütésbe, úgy érezte, nagy tehertől szabadult meg, csak ment a körúton, míg az ismerős park vízesése nem adott neki enyhülést.

Nagy Vendel: A magyar nyelv gyönyörű

A magyar nyelv gyönyörű!

Könnyű vele kifejezni gondolatainkat, s ezt számos kitűnő költőnk bebizonyította. A szavakat versbe szőni csoda, és szépen beszélni öröm. A magyar nyelv képes arra, hogy ízesen, körülírva magunkat szépen, kifejezve beszéljünk. De manapság a „költészet nem pálya”. A rohanó élet, az idő- és papírspórolás létrehozta a rövidítéseket és rengeteg szó is van már, amit elfogadott a közvélemény.

Így pl. TV, MATÁV, MÁV, MAHART, LATEX, RÖLTEX, KÖZÉRT, ZÖLDÉRT, OTP stb. Mostanában új szavakat is hallhatunk. Megdöbbenett családom

fiatal hölgytagjainak egy vacsoránál elhangzott dialógusa. Ők „szendzsót” (szendvics), „üdcsit” (üdítőt) kérnek. Kérdésemre, hogy hol tanulták ezeket a szavakat, mondták, hogy az „isiben” hallották a társaiktól. Most az egyszer örültem, hogy nem ők találták ki.

A minap vásárolni akartam egy zöldséges boltban, és megrökönyödve olvastam a táblára krétával írt szöveget: A „pari” ennyibe kerül, a „nari” annyiba, a „mogyi” pedig amannyiért kapható. Gondolom a TV (tölteni való) paprikán pedig nem lehet fogni az RTL Klubot. Dühösen, szégyenkezve és vásárlás nélkül kijöttem az üzletből.

„Gratulálok” valamennyi nyelvrombolónak, aki még ki is írja butaságait egy jól látható helyre, hadd olvassák és tanulják meg a vevők.

Valamikor, az idő kezdetén az őseimbek szótagolva beszéltek. Azóta fejlődünk valamelyest, s csak remélhetjük, hogy a XXI. században nem kezdünk el újra makogni. A SZÓ VESZÉLYES FEGYVER.

Ki lehet irtani vele a nemes gondolatot.

Első a család

Dr. Roska Botondnak ítelték oda a Körber-díjat

A Svájcban kutató világhírű neurológus, a Semmelweis Egyetem egykori hallgatója, dr. Roska Botond kapja idén az egyik legjelentősebb európai tudományos elismerést, a Körber-díjat.

A Körber Európai Tudományos díj a hamburgi Körber Alapítvány elismerése, melyet minden évben egyetlen európai tudósra adományoznak. A díjjal egymillió eurós jutalom jár. Az indoklás szerint a magyar orvos munkájával forradalmi változást hozott a szemészetben. Dr. Roska Botond 20 éve kezdett el dolgozni a látás mechanizmusának megértésén, akkor még senki sem foglalkozott ezzel a témával, ma már nagyon sok kutatás zajlik ezen a területen. Kutatócsoportjával elsőként térképezték fel, hogy a látórendszer különféle sejtjei hogyan nyerik ki a környezetből a vizuális információt.

A tudós egyik fő kutatási területéről, a látásvisszaállítást célzó génterápiás kísérletekről az MTI-nek elmondta, hogy olyan látásérzékelőt fejlesztettek ki, amely a sérült szemideghártya, a retina megfelelő sejtjeinek működésébe való beavatkozással képes eljuttatni a vizuális információt a betegek köz-

ponti idegrendszerébe. Kitért arra is, hogy a kísérletek egy része eljutott a klinikai tesztelés fázisába: 15 látássérült ember megkapta az általuk kifejlesztett génterápiás oltást. A kísérletek Londonban, Párizsban és az Egyesült Államokban folynak. Az első öt kísérleti alany eredményeit jelenleg értékelik ki és az év végére lesz publikus, hogy milyen mértékben volt eredményes a terápia.

Dr. Roska Botond a Semmelweis Egyetemen végzett, jelenleg a Bázeli Molekuláris és Klinikai Szemészeti Intézet igazgatója, a Bázeli Egyetem Orvostudományi Karának professzora, a Friedrich Miescher Orvosi Kutatóintézet neurobiológiai kutatócsoportjának vezetője. A neurobiológus a látásjavítás és a retinakutatás egyik legnagyobb hírű szaktekinvélyének számít a világon. 2019-ben elnyerte a Semmelweis Egyetem legnagyobb presztízsű nemzetközi díját, a Semmelweis Budapest Awardot, még ugyanebben az évben a Magyar Szent István-rend kitüntetésében részesült. A kigyók hőlátó képességét felhasználó, úttörő génterápiás módszerét, melynek kidolgozásában a Semmelweis Egyetem Retina Laboratóriuma is közreműködött, júniusban publikálta a Science magazinban.

Szabó Ádám, forrás: MTI

<https://semmelweis.hu/hirek/2020/06/24/dr-roska-botondnak-iteltek-oda-a-korber-dijat/>

Tuti tippek, rövid hírek

Indul a kölcsönzés postai úton a Braille-könyvtárban

Az MVGYOSZ Braille-könyvtárát sikeresen átköltöztettük, az állományt átnéztük, nyilvántartásba vettük és megindítjuk a postai kölcsönzést.

Az MVGYOSZ Braille-könyvtárában a 2020. június 22-i héttől megindul a postai kölcsönzés. Kérünk minden olvasót, akinél van még könyv, hogy küldjék vissza azokat az alábbi címre: MVGYOSZ 1406 Budapest, Pf.: 44.

Könyvigényeiket Braille-ben is, vagy a szövetség elérhetőségei egyikén megküldhetik Szilágyi Ildikó könyvtáros részére. A személyes kölcsönzés is hamarosan indul, a részletekről később adunk tájékoztatást.

dr. Nagyné Berke Mónika szolgáltatásvezető

Kérjen időpontot!

Az MVGYOSZ szolgáltatásai 2020. július 1-jétől időpontfoglalás mellett személyesen is látogathatók, illetve igénybe vehetők.

A veszélyhelyzet megszűntét követően az MVGYOSZ is a korábban megszokott időpontban tartja nyitva szolgáltatásait. Mind a segédeszközbolt, mind a Braille- és a Hangoskönyvtár most már nemcsak postai vagy elektronikus úton érhető el, hanem 2020. július 1-jétől személyesen is. Az időpontfoglalásra azért van szükség, hogy elkerüljük a vásárlók, kölcsönzők feltorlását, illetve a Braille-könyvek nem a könyvtár szintjén lettek elhelyezve, így a könyvtáros elő tudja készíteni a könyveket, mire a kölcsönző megérkezik a megadott időpontra. Ezért kérjük, hogy az időpontfoglalás során adja meg, hogy milyen könyveket szeretne kölcsönözni mind a hangos-, mind a Braille-könyvtárból. Időpontot a szövetség elérhetőségei egyikén tud foglalni.

Várjuk szeretettel!

dr. Nagyné Berke Mónika szolgáltatásvezető

Új társasjátékok a segédeszközboltban

Az MVGYOSZ segédeszközboltjában a közkedvelt háztartási és beszélő eszközök, fehérbotok és nagyítók mellett többféle saját gyártmányú társasjátékot is lehet kapni.

Az MVGYOSZ segédeszközboltjának kínálatát a veszélyhelyzet alatt jelentősen bővítettük saját gyártmányú társasjátékokkal. A szövetség munkatársa nemcsak a már jól ismert játékokból készített több darabot, hanem új, korábban még nem akadálymentesített társasjátékokat is alkotott a bolt részére. Ezek közül most ajánlunk önöknek néhányat. A játékok mellett a tagi árakat tüntettük fel, és jeleztük, hogy mely termékek az újak. A játékszabályzatok minden termékhez síkírásban és pontírásban is elérhetőek.

Amőba normál vagy potyogtató 7x6, 5500 Ft

Dominó kidomborodó pontokkal 2990 Ft, Dominó tapintható anyagokkal pedig 6000 Ft

Ki nevet a végén 6100 Ft

Magyar kártya (Braille-felirattal, nem áttört) 6000 Ft

Sudoku 8890 Ft

Rókaadászat 2515 Ft

Logikai fa kirakójáték, 12 táblás, 2510 Ft

Farakás logikai társasjáték 4890 Ft

Dobókocka, szöges, 1200 Ft

12 táblás logikai fa kirakójáték 2510 Ft

Hexagon 5850 Ft

Új társasjátékok:

Vilbergen 3120 Ft

Surakarta 5200 Ft

Pentago 7000 Ft

Bábel tornya 5850 Ft

Tili-toli 4x4 4290 Ft

Versenysakk, felújított 7620 Ft

Tapintásfejlesztő, 10 részes, 2740 Ft

Boszorkánykút, logikai társasjáték 3810 Ft

Scrabble (Játék a betűkkel), tapintható, 10.670 Ft

A nyaralást tegye kellemessé egy olyan társasjátékkal, amivel a család minden tagja együtt tud játszani!

A bolt teljes árukínálatáról és az aktuális árlistáról az MVGYOSZ honlapján a Segédeszközbolt menü Árukínálat pontjában tud tájékozódni.

A vásárláshoz kérjük, foglaljon időpontot. A boltban kártyával is lehet fizetni.

dr. Nagyné Berke Mónika szolgáltatásvezető

Háztartási eszközök a segédeszközboltban

Az MVGYOSZ segédeszközboltjában arra törekszünk, hogy nálunk minél több olyan terméket be lehessen szerezni, ami egy látássérült embernek az önálló háztartásvezetéshez elengedhetetlenül szükséges.

Látássérültként háztartást vezetni egyáltalán nem lehetetlen dolog, csupán olyan eszközök és praktikák kellene hozzá, melyeknek segítségével szinte mindent önállóan meg tudunk oldani. A Távszem szolgáltatás mellett – ami bizony hatalmas segítség a mindennapokban – sok olyan eszközt is használhatunk, amelyek megkönnyítik a főzést, takarítást, varrást. Az MVGYOSZ segédeszközboltjában a beszélő konyhai mérlegen, a színelismerőn túl sok olyan termék is megtalálható, amelyek nem kifejezetten látássérült felhasználók számára készültek, és az ép látású emberek otthonában is ugyanúgy fellelhetőek. Nincs bennük semmi különös, egyszerűen csak annyira praktikusak, hogy jó szívvel tudjuk ajánlani ezeket a termékeket a vak vagy gyengélátó vásárlóknak is. Olyan eszközöket forgalmazunk, amelyeket már kipróbáltunk, és meggyőződünk róla, hogy valóban használhatók látássérültként is. A következőkben olyan háztartási eszközöket ajánlok önöknek, amelyeket látássérült háziasszonyként én is használok a mindennapokban. Az árak tagi árak!

Automata tűbefűző, torony alakú, 2980 Ft.

Pattintós tű 12 db/csomag, 220 Ft.

Pattintós tű, Stoppolótű, 175 Ft.

Szabócenti, 1000 Ft.

Tűbefűző 85 mm, műanyag üvegben, 90 Ft.

Tűbefűző, fém, 30 Ft.

Zöldségszeletelő, 6 méretben állítható, 1455 Ft.

Zöldséghámozó, 480 Ft.

Sajtvágó és hámozó egyben, 1040 Ft.

Hámozó egyenes, műanyag, 175 Ft.

Mágikus szösztelenítő henger, 280 Ft.

Mézadagoló pumpa, 640 Ft.

Süteményforma, rugós, linzerhez, mézeskalácshoz, 380 Ft.

Sütőlap 40x33 cm, szilikon, 40 °C-tól 260 °C-ig, 910 Ft.

Sütőlapát, palacsintaforgató, 400 Ft.

Szilikon dagasztó, húsklopfoló zsák, 950 Ft.

Szilikon jégcsillag készítő, 680 Ft.

Szilikon jégnarancs készítő, 705 Ft.

Konyhamérleg Vivien magyarul beszélő, 41.250 Ft.

Mérőszalag, angol, 54.115 Ft.

A felsorolt termékeken túl további praktikus eszközök várják önöket a boltban. Kérjenek időpontot, és nézzenek körül nálunk. Baráth Bernadett és Balogh Tamás munkatársak várják önöket szeretettel.

dr. Nagyné Berke Mónika szolgáltatásvezető

Társas barangoló

Kapitány a fedélzeten 4. rész

Az éjszakát a fedélzeten töltöttem, mivel a változó irányú és erősségű szél veszélyes lehet egy ismeretlen öbölben. Ugyan a hajózási térképeken fel van tüntetve, hogy a horgonyzásra alkalmas mélységű vízterületeken milyen a tengerfenék anyaga, így tapasztalati alapon tudunk róla fogalmat alkotni, hogy egy adott kivitelű horgonnyal milyen biztonsággal lehet a hajót rögzíteni, de a valóság ennél azért összetettebb. Sohasem egynemű a meder, a bérelt hajón a horgony kivitele, a horgonylánc vastagsága és így a rögzítésben szerepet játszó tömege egy adottság, nem tudjuk befolyásolni.

Ugyancsak fontos, hogy egyedül vagyunk-e egy horgonyzóhelyen, vagy másoknak is teret kell adjunk, illetve a szél iránya és erőssége, valamint változékonysága is jelentősen befolyásolja a horgonyzás biztonságát.

A szél folyamatosan forgott az öbölben, így többször is felébredtem, de a horgony tartott, így végül nem kellett beavatkozni. Az éjszaka a csillagokkal, a part és a tenger neszeivel varázslatos volt, bár picit hűvös, de a hajnal és a javuló időjárás reménykeltő békével ajándékozott meg minket. Napfelkeltekor a reggeli kávét még egy takaróba burkolódzva szürcsöltük a feleségemmel, Bettivel, de mire mindenki felébredt és elindultunk, addigra már igazi nyári idő lett.

A csapat tagjai parti sétára vágytak – meg is értem, hisz addigra majd 30 órája ringott alattuk a talaj –, így felszedtük a horgonyt és újra úton voltunk Porto Azzurro már ismert kikötője felé. Amíg a többiek a hajó gumicsónakjával két menetben partra szálltak, addig én úsztam egyet a hajó körül, majd kihasználva a napsütést és a többiek távollétét a fardeken megfürödtem és szundítottam is egyet – bepótlandó az éjszakai kimaradást. A gumicsónak motorjának hangjára ébredtem, majd a csapat által kedveskedésből hozott hatalmas fagyival a kezemben hallgattam a parti kalandokat; milyen remek pizzát ettek, igazi olasz kávézóélményben volt részük, és hogy Ági még egy helyi fodrász szalonba is beimádkozta magát, hisz mégsem lehet csak úgy visszatérni a civil életbe, fontos, hogy megfelelő frizurája legyen az ember lányának!

Délután újra felszedtük a horgonyt, és immár a hajózásunk végéhez közeledve élményekkel gazdagon, de picit bánatosan vettünk irányt a horizonton látható szárazföld felé. Ahogy már az lenni szokott ilyenkor a csapat elkezdte az ötletelést, hogy: Hova megyünk legközelebb? – Mikor menjünk? – ami ki is tartott a kikötésig. A hajóval 235 mérföldet tettünk meg, számos kalandban és élményben volt részünk. A srácok a horgász-szerencsénk elmaradását kompenzálandó bevásároltak Elbán mindenféle tengeri herkentyűt, amiből a hajó mellett a parton egy kis gázos wokban olyan vacsora készült, amely bármelyik parti Michelin csillagos étterem asztalán megállta volna a helyét. A mellettünk parkoló néhány hajó orosz és olasz utasai elismerően és irigykedve figyeltek, próbálták elcsípni az illatokat, míg mi egy újabb fenséges vacsorát költöttünk el a Blue Dream fedélzetén.

Vacsora után a csapat újabb ajándékkal állt elő, egy üveg különleges gint vettek nekem Elbán, de ezt nem bontottuk ki, hisz másnap egy hosszabb autózás várt ránk, viszont megígértem a társaságnak, hogy az élmények fel-

idézéséhez ez pont jó lesz otthon, ha legközelebb összejövünk nálam a kertben egy kis grillezésre!

A Blue Dream hajó gasztro túrája ezzel véget ért, de a csapat tagjai közül azóta többen kezdték el a vitorlás vagy bűvár tanfolyamot, hogy újra és újra, akár saját túrákat szervezve, részesei lehessenek az élménynek; őket is elvarázsolta a túravitorlázás.

*

Többször megfigyeltem, hogy egész más állapotba kerül, amikor valaki egy hajó fedélzetére lép. Hátra hagyja a parti kötöttségeket és felszabadultan, gyermeki örömmel képes rácsodálkozni akár teljesen hétköznapi dolgokra is; például, hogy milyen finom egy étel, amelyet türelemmel, gondoskodással fűszerezve készítettünk el, vagy, hogy milyen felemelő szembenézni a természeti erővel, a széllel, a hullámokkal, az esőcseppekkel.

Milyen távolról szemlélni a közelgő partot, elképzelni az ismeretlen kikötő nyüzsgő világát, vagy épp egy horgonyzóöböl barátságos és békés hangulatát. Ilyenkor a mobiltelefonok és a távoli ismerősök, munkatársak a háttérbe szorulnak, míg a fedélzeten újabb, mélyebb barátságok és valódi, emberi beszélgetések alakulnak ki. Aki ezt egyszer megtapasztalja, az vágyik rá, hogy ismét, akár tartósabban is átélje a hajózó életérzést.

*

Közel tíz évvel ezelőtt egy rádiós tanfolyam szünetében beszélgettünk ezekről az élményekről és érzésekről, amikor odajött hozzám egy kadét azzal a kéréssel, hogy van egy új, saját építésű hajója az Adrián, amivel földkerülésre készül és szeretné, hogy a beépített, ám soha ki nem próbált rádióit, navigációs rendszereit valaki átnézzze. Természetesen örömmel vállaltam a megbízatást és pár héttel később az akkor 8 éves Balázs fiammal látogatást tettünk a hajón.

A tulajdonos gyermekkori vágya vált valóra, amikor egy baráti beszélgetés során biztatást és támogatást kapott arra, hogy építsen egy hajót. Megfontolt gépészmérnök lévén hosszasan tervezgetett, utánajárt a lehetséges konstrukcióknak, anyagoknak,

megoldásoknak, majd egy Budapest közeli csarnokban elkezdett kialakulni egy tartós tengeri életre, akár földkerülésre is alkalmas hajó.

Az acéltestű vitorlást egy ausztrál tervező álmodta meg, de a profi kivitelezés az építető tulajdonos kitartását, szakmai maximalizmusát tükrözte. Amikor a hajótest elkészült, a hajóbelső kialakítására került sor. Mint egyes ritka esetekben, amikor egy ötlet jó csillagzat alatt fogan meg, sikerült egy kiváló asztalost találni, aki kihívásnak és a szakmai képességei bemutatótérnek tekintette a feladatot, majd ugyanez történt a külső festés, az elektromos és a gépészeti kivitelezés során is, így a hajó valóban egy megvalósult álmoként öltött testet.

A hajó az újpesti öbölben került vízre, majd a próbaút a Dunán, az Országház előtt zajlott le. A kivitelezés négy éve alatt a tulajdonosban egyre érték a tervek, hogy merre induljon el, és eljött a kérdés, hogy a hajó hogyan jut majd le a tengerre?! – Egy 44 lábás, majd 15 méter hosszú, négy és fél méter széles, 35 tonnás szerkezetről beszélünk, valamint a 20 méteres

árbocról, ami a tengerre bocsátásig a fedélzet síkjában az erre a célra készített állványzaton várta a felállítást és a vitorlás próbahajózást.

A döntés végül a tulajdonos egy másik gyermekkori álmának beteljesítését is eredményezte: végighajózni a Dunát! Kalandos 1650 km a Dunán és 250 mérföld a tengeren – még motorral, 32 nap alatt, és 2011 júliusában a hajó kiköt Isztambulban, Törökországban. Egy szakasz lezárult, de itt kezdődik az igazi embert próbáló kaland.

Ez idő tájt kapcsolódtam én be ebbe a projektbe, hiszen egy földkerülés során a hajósnak nem csak a hajóvezetés és a térképolvasás a feladata, hanem szinte mindenhez értenie kell. Egy picit orvosnak is kell lennie, gépésznek, villamos szakembernek, szakácsnak, menedzsernek, nyelvésznek, színésznek – ha már nem megy máshogy a kommunikáció, akkor legalább a pantomim műfajhoz kell, hogy egy kicsit értsen, és még sorolhatnám a különféle kvalitásokat, amelyek egy sikeres út hasznos, vagy épp elengedhetetlen szükségletei. Szintén fontos és kötelező is, illetve a saját véleményem szerint az egyik leghasznosabb dolog, ha valaki ért a rádióhoz, tudja és meri használni ha kell. A felsorolt dolgok, szaktudás nagy részét birtokolja a legénység a fedélzeten, de ha valami olyanra van szükség, amit épp senki sem tud, akkor ott a rádió és az ember kommunikál, segítséget kérhet és kaphat, de ehhez ismernie kell a technikát.

A rádióamatőrkedéssel 14 éves koromban ismerkedtem meg, ott lettem szerelmes ebbe a technikába. Egyenes út vezetett a műszaki pálya felé, így lettem távközlési mérnök, majd sok év tanulás, munkahelyi vezetői tapasztalat, nyelvismeret vezetett oda, hogy rádióamatőr expedícióknak lettem tagja, később szervezője is. A hajózás kezdetben kedvtelési cél volt, majd a szakma és a hobbi összetalálkoztak és így lettem negyven évesen vészhelyzeti rádiókommunikációs tréner a Magyar Jachtakadémián, és így kerültem kapcsolatba számos olyan hajóssal és hajós kalanddal, amelyeknél a kommunikáció és az elektronikus navigáció meghatározó eleme volt a sikernek.

Sok hajós abban a hitben jött be az ajtón hozzám egy tanfolyamra, hogy a rádió az valami felesleges kötelező tartozék, egy drága kütyü, aminek a használatához még egy felesleges tanfolyamot is el kell végezni. Ezt felismerve, számomra az egyik legfontosabb elérendő cél az volt, hogy amikor elhagyja a kadét a gyakorlótermet, már egy hasznos segédeszközként gondoljon erre az eszközre; egy kapcsolat a parttal, vagy egy másik hajóval, amit bátran kell használni, ha szükség van rá!

Folytassuk innen a legközelebb!

Lewis Simon Tóth: Summer 1979 1. rész

A ma 88 éves és Albuquerque-ben (New Mexico, USA) élő szerző jóváhagyásával teszem közkinccsé a több mint négy évtizeddel ezelőtt készült írását.

Soltész Miklós

Szeptember eleje van és pokoli forróság itt New Yorkban. A nyár még tart, de a vakációnak vége van. Reggeltől késő estig dolgozunk ismét, akárcsak egész évben.

Az elmúlt hetek eseményei múlttá ülepednek emlékeinkben. A postás levelek helyett főleg számlákat hoz. Előttem fekszenek az előhívott idei nyári felvételek. Színes hangosfilm tekercseimet vetítem le újra és újra. Az emlékek még frissek, mindez még aktuális, élő.

Papírra kezdem vetni utazásunk emlékeit.....

Európai autóutunk, 1979 nyarán, feleségemmel, Manyival és nevelt lányommal, Eszterrel, aki 13 éves.

Örömmel átrepülnénk Európába minden évben, de ez a mai árak mellett, a rozoga állapotú dollárral lehetetlen számunkra.

Tavaly nyaraltunk két hetet Itáliában a 8 éves amerikai tartózkodásunk után, és ez az utazás keltette fel a vágyunkat egy hosszabb lélegzetű európai látogatásra. Látni akartunk olyan városokat és tájakat, ahol még egyikünk sem járt, és a bolyongást összekötve rokonokkal való jugoszláv tengerparti nyaralás lehetőségével, kidolgoztuk egy 4 hetes autóút tervét. Megvásároltuk a repülőjegyeket, lefoglaltunk hotelszobákat Opátiában és rezerváltunk az útra egy gépkocsit. Aztán a chicagói repülőszerencsétlenség keresztülhúzta számításainkat. Az állítólag konstrukciós hibából lezuhant DC 10 óriásgéphez hasonlóra volt jegyünk, és ezeket a gépeket a vizsgálat előre nem látható időre leállította. Amszterdamból induló utunkat és az ott bérelt gépkocsit feladva gyorsan más lehetőségek után kellett néznünk. Jegyeket kaptunk egy Bruxelles irányú SABENA gépre, és vonatjegyeket vettünk onnan Párizsba és vissza, mert ott várt ránk egy gyári új Renault 5 (Le Car) kocsit 22 napos bérletre.

Az utazás időpontja is eltolódott, az új variáció szerint 2 nap alatt kellett Párizsból a Jugoszláv tengerparthoz érkeznünk, ahol Manyi szüleivel és bátyja családjával fixáltunk le egy közös tengerparti nyaralást. A további tervek szerint egy hét elmúltával búcsút véve tőlük az észak olasz tavak meglátogatása után a francia Riviérára szándékoztunk menni pár napra. Aztán Svájcban és Németországon keresztül, gyermekkori barátomnál, Gusztinál töltve 1-2 napot, Hollandiába megyünk. Amszterdamból Párizsba hajtunk, ahol a kocsit leadva lenne egy csonka hetünk, majd Bruxellesbe vonatozva repülővel érkeznénk vissza New Yorkba. Csodálatos 4 hét terve ez, igaz?

Az utazást megelőző 3 hét a szokásos izgalmakkal telt el. Térképeket és útikönyveket tanulmányoztunk, ajándékokat vásároltunk és beszereztük az egyedül szükséges jugoszláv vízumokat.

A SABENA 747 Jumbo Jetje félig üresen szállt fel velünk július 11-én szerdán este 9:45-kor. Kelet felé haladva a vacsorával és a filmvetítéssel már véget is ért a rövid éjszaka és nemsokára Bruxelles ragyogó napsütéssel várt bennünket.

A repülőtéri kis vonattal robogtunk el az Északi Pályaudvarig, ahol várnunk kellett a párizsi vonatra. Itt ért minket az első kellemetlen meglepetés, mert a zsúfolt nemzetközi gyorsvonaton a folyosón állva kellett megtennünk a 3 órás, 290 kilométeres utat. Rezervált helyünk nem volt, mivel a francia Állam-

vasutak New York-i irodájában a jegyek váltásánál ezt nem tanácsolták szükségesnek.

Az éjszakai nemalvástól és ácsorgástól megviselve érkezünk meg a Gare du Nord-ra, a párizsi Északi Pályaudvarra. Késő délutáni órák voltak, de belső, biológiai időnk szerint 6 órával kevesebb, még délelőtt volt az időkülönbség miatt.

Az álmok városában öreg pályaudvar tipikusan európai képe és nagy tolongás várt ránk.

Rövid bolyongás után a közeli Hotel de Milan-ban találtunk szállást a Rue de Saint Quentin-en. A WC és az esti melegvíz nélküli zuhany a folyosón volt ugyan, de minden barátságosnak és tisztának tűnt. A spórolás kedvéért félredobtuk az amerikai kényelmet, így a vén Európa borostás állal, durva szeretettel ölelt magához minket a viszontlátás izgalmaiban. Egy német vendégelőben ettünk valami kimondhatatlan ragacsot, drága árak mellett, de a sör kiváló volt.

A szálló felé végigsétáltunk a neonfényes boulevardokon, gyönyörködve az esti színes forgalomban, és élveztük a jó közbiztonságot. Végre, életünkben először Párizsban vagyunk, a fények városában. Mióta készülünk erre? Öt éve? Tíz éve?

Vidám szívvel, bizakodva ébredtünk péntek 13-ra. Mintha álmunkban történné mindez. Tegnap még New Yorkban voltunk, most meg Európában térünk magunkhoz.

A reggeli jól esett, a szálló tulajdonosától Viva la Amerika, Viva la France szavakkal búcsúztunk el, és az utcán a világváros forgalmával találkoztunk. Súlyos bőröndjeinket nem tudtuk cipelni. Leadtuk azokat a pályaudvari csomagmegőrzőbe. Elindultunk, hogy felvegyük az autót, és amilyen gyorsan csak lehet délnek hajtván, estére elérve a Basel melletti Lörrach-ot, Gusztiek vendégei legyünk egy éjszakára. A Gare du Nord-nál az 5-ös számú földalatti szerelvényre szálltunk fel. A gumikerekeken futó hangtalan vasút, a tiszta állomások és a világosan egyszerű átszállási rendszer felüdülést jelentett a szennyes, zajos és rossz közbiztonságú new yorki subway után.

A Renault gyár átvevőhelyén, a 19. kerületben, az Avenue Jean Jaures-en kellemetlen hír várt bennünket. A kocsit még nem szállították oda, és az ügy-

intéző kisasszony azt tanácsolta, hogy nézzünk vissza délután. Reggel 9 óra volt, így türelmemet vesztve a nyomtatott információra hivatkoztam, amely mindössze 1 órai várakozást ígért, míg a formaságokat elintézik.

Az igazgatóval akartam beszélni, aki természetesen nem akart látni. A tisztviselő, hogy csillapítson, mosolyogva mondta: kár mérgesnek lenned, biztos vagyok benne, hogy örülni fogsz, ha estére megkapod a kocsidat. Így is lett.

Felbosszantva és leerve a régfelejtett európai jellegű ügyfélkezelés miatt, bebarangoltuk a város egy részét, és fényképeket csináltunk. Délután, mikor visszamentünk, a kocsni még nem volt ott, így várakozással töltöttünk órákat hasonlósorsú másokkal együtt, kaliforniai magyarokkal is összeakadva.

Végre este 7 órakor aláírtam a papírokat és beszálltunk, szinte boldogan a vadonatúj, ezüstszerű, piros kárpitos, bársonyülésű kis Renaultba. A kilométeróra mindössze 4 kilométert mutatott. Egy fiatalember igazított el a műszerekkel kapcsolatban, aztán feltöltöttük a benzintankot. Ismét meglepetés: 3

dollárt fizettem a benzin gallonjáért (3.8 liter) ami idehaza az Egyesült Államokban 1 dollár körül van. Drága az élet Európában, akár dollárban, akár helyi pénzben nézzük is.

Elég volt pár órát tölteni Belgiumban és 1 napot Párizsban, máris megállapítottuk, hogy az otthon szerzett legfrissebb információink is elavultak az árakat illetően. Emelkednek azok a rakéták sebességével.

Párizs legvadabb forgalmába kerültem bele a szokatlan kis autóval. A pályaudvarnál csak a két kisebb bőrönd fért a csomagtartóba. A két nagyobbat Eszter mellé kellett tenni a hátsó ülésre a többi kis csomaggal együtt. Megnéztük a térképet, és aztán többszöri sikertelen kísérlet után megtalálva a várost körülvevő gyorsforgalmi utat, délnek hajtottam.

A nyári időszámítás miatt későn, csak este 10 óra körül sötétedett ránk a Párizs- Lyon Auto-route du Soleil-on. A Nemours-i pihenőnél elegáns, méregdrága motelben kaptunk szállást. Hosszas próbálkozás után fel kellett adnom a reményt, hogy Gusztit telefonon felhívassam a portással, mivel nem kapott összeköttetést Németországgal. 500 km-re voltunk Lörrachtól, és nem tudtam megmondani, hogy késlekedéseink miatt nem tudunk az ígért időre odaérni.

Bele kellett törődni, hogy péntek 13-án még telefonálni sem sikerül.

A Nap Országútja, a prima francia fizető utak egyike. Sebességkorlátozás csak helyenként van rajta, és mi voltunk az egyetlen délfelé ballagók, 100-110 km-es sebességgel hajtva, mert az új kocsit nem volt szabad megzavarni az első 2 ezer km előtt. Csomagokkal felpakolva húztak el mellettünk nagy és kis autók és sportkocsik 200 feletti sebességgel. Szokatlan volt látni, hogy Európában milyen gyorsan vezetnek az Amerikában maximálisan (ostobán) megengedett 88 km/óra sebességhez képest.

Beaune-nál tértünk le még délelőtt, kelet felé Dijon-nak az A 37-es útra, és ezzel vége is lett az autópályának. Kis francia városkákon, Dole-n, Besancon, Belfort-on haladtunk keresztül keskeny, jól karbantartott utakon a svájci határ felé, és délután 3 óra volt mikor Baselen áthajtva a Lörrach felé mutató jelzéseket figyeltem. Áthaladva a Rajna folyó feletti hídon, balkéz felől, a villamos sínek melletti megállónál megpillantottam Gusztit.

Ott állt esernyővel (felhőtlen ég alatt), pontosan úgy, azzal a sajátos testtartásával, ahogyan Pesten szokott még hosszú évekkel azelőtt, vagy ahogyan utoljára láttam a Broadway-on állni, mikor az idei húsvétkor New Yorkba látogatott családotól. Fékeztem és a nevét kiáltottam. Majdnem összeesett a meglepetéstől. Moziba készült szombati unalmában Baselbe, és éppen nem jött a villamos. Helyet szorítottunk neki a szűk kocsiban.

Már lemondtak rólunk, mondta. Lezuhantunk, karamboloztunk vagy nem volt időnk felénk jönni, gondolták. Átlépve Németországba, Gusztiekhoz értünk egy pazar, kis, teraszos lakásba. Most Klárin volt a meglepetés sora. Később falatozva elcsevegtünk pár órát, de aztán indulnunk kellett. Megbeszéltük, hogy telefonon Olaszországból fixáljuk majd le, hogy mikor nézünk be hozzájuk ismét Hollandia felé hajtva, mert minden függőben volt Klári magyar vízumától, amire Budapestre látogatás miatt vártak.

Búcsút véve, ismét átléptük a német- svájci határt (most sem vetettek egy pillantást sem amerikai útleveleinkre), majd a szelíd francia Jura tájai után az Alpok lélegzetelállító szirtjei között és völgyein át robogtunk Basel-től Zürichnek az E 4-es úton, majd Chur-nál esteledett ránk.

Itt volt az ideje éjszakai szállást találni. A Mothotel Sommerau Chur fényreklámjait megpillantva elhagytuk az autópályát, és 95 svájci frankért kaptunk szobát. Amerikai jellegű, tágas motel-szobánk volt televízióval, fürdőszobával és minden keleti (nyugati) kényelemmel. Minden a megszokott volt, csupán az ára volt duplája az amerikaiaknak.

Az esti sötétedés miatt fogalmunk sem volt arról, hogy hol éjszakáztunk, de másnap, vasárnap, felébredve a svájci tündérvilágban, sohasem látott havas csúcsok közt, festői völgyben találtuk magunkat. 8 óra felé, mikor reggelizni indultunk, a csúcsok még párában álltak, így a fényképezést későbbre halasztottuk.

Önkiszolgáló reggelit kaptunk, amelynek az ára európai szokás szerint benne volt a hotelszoba árában. Méregerős olasz kávé és forró tejet hoztak egy-egy kancsóval, és tetszés szerinti mennyiségben szedhettünk hozzá tányérjainkra sonkát, felvágottakat, sajtokat, lekvárokat, joghurtot, vagy négyféle kenyeret, süteményeket és már nem is emlékszem pontosan milyen másféle dolgokat is. Ha emlékeim nem csalnak, utoljára a Karib-tengeri hajóutunkon volt ilyen szervírozásban részünk. Nekiláttunk reggelizni és ebédelni is egyúttal, mert Opatijáig még nagy út állt előttünk.

A Rajna völgyben délnek hajtva haladtunk a svájci síparadicsom térségében, Davos, St. Moritz vidékén, majd elértük az új San Bernardino alagút 3 km-es földalatti pályáját és Bellinzona-nál a Ticino folyó völgyét és az Olasz Svájcot.

Ticino egy sajátos terület. Az Alpok örök hóval fedett gleccservilága két óriási európai folyó forrásvidéke. Kristálytisza patakok futnak le, kimunkálva a meredekfalú, V alakú völgyeket.

A jégkorszaki erózió U alakú medencéiben a morénák által duzzasztott észak-olasz tavak vize tükrözi a havas bérceket. Mindez délnek a szelíd lombardiai tájakban folytatódik. Ticinoban az észak hűvös nyarának és havas telének képét felváltja az örökzöld mediterrán hatás. Jellegzetesen gazdag botanikai világ uralkodik itt. Évi 2 ezer óra feletti napsütéssel enyhe éghajlatú paradicsom. Pálmafák, színes virágzatú mediterrán növényzet, tiszta és szép városkák, falvak, forgalmas turistaközpontok és fürdőhelyek, kitűnő konyha és jó utak az Olasz-Svájci Riviéra nevezetességei.

Sajnos mindezek élvezésére akkor nem volt időnk. Sietni kellett tovább. Luganót elhagyva Chiasso-nál értük el Itáliát. Az olasz turistairodában utazó csekket váltottam át lírára és 200 liter kedvezményes áru benzinjegyet vettem. Így a benzin literjéért 70 centes átlag helyett 45 centet fizettünk csak. Feltankolva olasz üzemanyaggal Como-n át, Milánót elkerülve keletnek tartottunk a kitűnő autópályán. Forgalom alig volt, így a fizető kapuknál is gyorsan végeztünk. Az olasz utak melletti benzintöltő állomások egyben gazdag árubőséggel rendelkező önkiszolgáló áruházak, élelmiszerboltok és vendéglők is.

Bergamo környékén ezek egyikében kaptunk be állva valami kitűnő harapnivalót, jó kávé kíséretében.

Trieste magasságában a jelzések félrevezettek minket. Letérve a helyes útról már félúton voltunk lefelé a festői fekvésű város felett a szerpentin, mikor felismerve tévedésünket, visszafordultunk az autópálya felé. A jugoszláv határnál volt az első eset, és az egyetlen is, amikor kézbe vették, kinyitották útleveleinket. Mint már említettem, Jugoszlávia volt az egyetlen ország, ahova mint amerikai állampolgároknak vízumot kellett váltanunk, igaz, nem kellett fizetni érte. Száraz mészkőfennsíkon haladtunk tovább, és ahogy Olaszországot elhagytuk, a jó nyugati utak is megszűntek. Meglehetősen zsúfolt forgalommal 5 óra körül értünk Opatijába. Keresgélni kezdtük a tengerparton a Hotel Imperialt, ahová rezervációnk szólt. Végigjártuk a mintegy 10 km hosszú partvonalat, de a szálló sehol sem volt. Aztán visszajövet megtaláltuk, a főút másik oldalán állt, sárgán, a múlt század emlékeként, de jól konzerváltan, óriási francia ablakokkal, lépcsős, görögoszlopos homlokzattal, kristálycsilláros termekkel, akár egy múzeum.

A századforduló és a Horthy világ arisztokratái üdültek benne, kaszinóztak, élvezték a hajdani Abbázia luxus kiszolgálását. Számunkra csalódás volt a Hotel Imperial. New Yorkban, a Jugoszláv Utazási Irodában tengerparti szállodának mondták, és modern épület képét mutatták meg. Most értettük meg, hogy miért kellett az egész összeget, Amerikában szokatlan módon, előre kifizetni.

Náluk jártunk

Bőröndbe zárt sötétség! Milyen a világ a látásod nélkül? – Interjú Taupert Szilviával

Formabontó rendezvényt szervezett a szolnoki Széchenyi Optikával közösen júniusban a Vakok és Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesülete. A cél a „jól látás” fontosságának népszerűsítése volt, a szemléletformálás pedig olyan ismereteket adott, amelyet az optika tulajdonosa, Taupert Szilvia azonnal alkalmazott.

Az egyesület a Széchenyi Optikával, valamint Taupert Szilvia optometrista, látásjavító szakemberrel évek óta szoros szakmai kapcsolatot ápol, innen a közös rendezvény ötlete. A „Bőröndbe zárt sötétség” segítségével interaktív módon az érdeklődők kipróbálhatnak olyan situációkat és eszközöket, amellyel a látássérült emberek a hétköznapok során szembesülnek.

Szilvia igaz hittel és szenvedéllyel végzi munkáját „látásjavítóként”, több díjjal is elismerték. Kliensei tapasztalataira reagálva 2016-ban megalkotta és levédette a 7 lépéses Taupert Szemvizsgálatot. 2017-ben az „Év Marketingesének” választották, majd átvehette az Észak-Alföldi Innovációs Díjat. Két éve a Magyar Optikus Ipartestület munkáját segíti elnökségi tagként.

Tavaly megjelent első könyve egyszerű, hétköznapi és közérthető módon ad támpontokat ahhoz, hogy a látásproblémával küzdő ember honnan ismerheti fel, ha nem úgy lát, ahogyan kellene, hogyan válasszon szakembert, mire figyeljen a szemüvegkeret kiválasztása során, mit gondoljon a köz-

nyelvben keringő „jó tanácsokról”.

Zana Anita: Mi is az optometrista? Honnan ered a látás javítása utáni szenvedélyed?

Taupert Szilvia: Az optometrista az optikus látszerész és a szemész „keveréke”. Feladata a látásjavítás. Az optometrista diplomámat a Semmelweis Egyetemen szereztem. Volt férjem látszerész, innen

ered a szemüveg, a szemüveges emberek életminőségének javítása iránti érdeklődésem, ami mára már valóban a szenvedélyemmé vált. Ahogy viccesen szoktam mondani, az optikám a harmadik gyerekem.

Z. A.: A Vakok és Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesületével miként kezdődött a kapcsolat?

T. Sz.: Az egyesület elnöke, Pesti Zoltánné (Marcsi) ügyfélként jött hozzám, majd beszélgetésbe elegyedtünk, és nagyon szimpatikus volt az a temperamentum és az a lendület, ahogy Marcsi és a munkatársai végzik munkájukat sors társaik érdekében az egész megyében. Úgy vélem, kevés ilyen civil szervezet van. Már az első találkozásunk után eldöntöttem, hogy segíteni fogom ezt a szervezetet. Néhány éve az egyesület pártoló tagja is vagyok, fontosnak tartom, hogy az egyesület tagjai például Braille-írásos formában is megkapják az események meghívóit.

Z. A.: júniusban egy szemléletformáló eseményt is szervezett a Széchenyi Optika és az egyesület. Mi volt a célja?

T. Sz.: A látványos eseménnyel közös célunk volt a figyelemfelhívás, a megelőzés, a szemvizsgálat, a szűrés fontosságának hangsúlyozása. Az interaktív program, úgy gondolom, remekül sikerült. A Vakok és Gyengénlátók Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Egyesülete segítségével kicsit átélhettük, milyen is az, mikor valaki látás nélkül végez egyszerű, hétköznapi tevékenységeket, például iszik egy pohár vizet. Kipróbáltuk, hogy milyen Braille-írógépet használni. Azt is megtapasztaltuk, hogy például egy egyszerű kisgyerekeknek készült játékot, milyen sokáig tart vakon kirakni. Kaptunk hasznos tanácsokat is, hogy az utcán miként tudunk segíteni a látássérült embereknek. Remek élmény volt.

Nagyon jó érzés volt számomra az is, hogy ezután a szemléletformáló program után jártam a Balaton partjánál, ahol két látássérültnek már a programon szerzett tapasztalataim birtokában tudtam segíteni a strandon.

Z. A.: Létezik egy karitatív akció, amellyel szintén a Vakok és Gyengénlátók Jász- Nagykun-Szolnok Megyei Egyesületét segítik. Mi ez pontosan?

T. Sz.: Profitunkból felajánlunk egy bizonyos százalékot az egyesületnek arra a célra, hogy egy tandemkerékpárt vásároljon, ezzel is segítve a látássérültek sportolását. Úgy vélem, a sport, a szabadban eltöltött idő mindenki számára fontos, legyen ép vagy fogyatékossgal élő. Reményeink szerint az év végére össze tudjuk gyűjteni a speciális kerékpárhoz szükséges összeget, és ha meglesz, akkor munkatársaimmal szívesen biciklizünk majd látó segítőként (guideként) látássérült társainkkal.

Zana Anita
(JNSZMVAKOK)

Kövessen bennünket a közösségi portálokon is:

IMPRESSZUM

A folyóirat neve: **Vakok Világa**

Kiadó: **Magyar Vakok és Gyengénlátók Országos Szövetsége**

Kiadó székhelye: **1146 Budapest, Thököly út 105..**

Felelős kiadó: **dr. Nagy Sándor, MVGYOSZ elnöke**

Felelős szerkesztő: **Sztakó Krisztina**

Tervezőszerkesztő: **Sebesi Éva**

Kapcsolat: **e-mail: vakokvilaga@mvgyosz.hu • www.mvgyosz.hu**

Adományszámla: **16200106-11512718 Adószám: 19002464-2-42**

Telefon: **+36 (1) 384-8440**

Posta: **MVGYOSZ 1406 Budapest, Pf.: 44.**

Készült: **PrintPix Nyomda és Grafikai Stúdió**

Az újság előfizethető a kiadónál és az MVGYOSZ tagegyesületeinél.

ISSN 0209-6765

Előfizetési díj 1 évre (12 lapszám): **4620 Ft.**

GAZDASÁGVÉDELMI AKCIÓTERV

**bértámogatás
a veszélyeztetett
munkavállalóknak**

**adócsökkentés
a munkahelyek
megtartásáért**

**0 százalékos hitel
a vállalkozóknak**

**a hiteltörlesztések
felfüggesztése**

**a 13. havi nyugdíj
visszaépítése**

Megvédjük a munkahelyeket, és biztosítjuk a családok megélhetését.

EGYETLEN MAGYAR SINCS EGYEDÜL.